۱۲۸٥ - ՌԱՄԱԶԱՆ - ۱۲ - ԱԼԱԹՈՒՐԿԱ

ՕՆ-ԷԸՏԻՆՃԻ-ՍԷՆԷ-ՆՈՒՄԷՐՕ-734-ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ-14-ՃՈՒՄԱ ԷՐԹԷՍԻ-1868

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ-26-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ-1868

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշ պու Մէճմուայը Հավատիս, հէր հաֆթա ճումա էրթէսի կիւնլէրի տաղըթըլաճագ տըր։
Սէնէլիք բէտէլի ռուզնամէսի իլէ 10 պէյազ մէճիտ
Ալթը այլըգ քէզըլիգ . . . 5 »
Իւչ այլըգ քէզըլիգ . . . . 2½ »
Պիր այլըգ քէզըլիգ . . . . 1 »
Մէճմուանըն տանէսի 60 վէ ռուզնամէնին 30 փարա։
Տաշրալար իչին պէհէր նումերօսունա փօսթա խարճը իւճրէթի ալընաճագընա խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը պիր տէֆալըգ 3 ղուրուշ
Իքի տէֆա իչին պէհէր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչին պէհէր տէֆասընա . . 1½ »
Իւչ տէֆատան զիյատէ օլուր իսէ, վէ գայիթ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օլունուր։
Տըշարըտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մասարիֆլէրի, կէօնտէրէնլէրին իւզէրինէ օլմագ սարթը ալաճագ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐԱԻ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԻԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԽԱՐԻՅԷ
ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖԻԱՅԸ ՄԱՅԻՐԷՅԷ ՄՈՒԽԹԷՎԻ ՂԱԶԷԹԷ

ԲՕՐՍԱ 1868	ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 9	ԹԷԼԷՂՐԱՖ ԽԱԲԷՐԼԷՐԻ	ՄԷՍՔՈՒՔԵԱԹ	Բազար էր[թէսի] 9	Սալը 10	Չարշամպա 11	Բէնշէմպէ 12	Ճումա 13	Ճումա[էրթէսի] 14
Լօնտրա 3 այ վատէ			Մէճիտիյէ ալթըն ղուրուշ	104¹⁰	104¹⁰	104¹⁰	104¹⁰	104¹⁰ 104¹⁰	104
Մարսիլիա » » »			Տէյյունաթը ումումիյէ թահվիլաթը 100 աատէտ իչին թախմինէն 110 աատէտ ղուրուշ Օսմանիյէնին աքչէ փայիզի ալըր		42²	42²¹	42²⁸		42
Փարիս » » »									
Նափօլի » » »									
Ճէնովա » » »									

ԱՍԻԹԱՆԷ 14 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ

Թէլէղրաֆ խաբէրլէրի·

Բարիզ 23 Տէքտ։

Թայմըզ ղազէթասը տէր քի, Եունան թիճարէթ սէֆինէլէրինէ Բուսիա պայրաղը բէշինտէ իթմէքէ րուխսաթը մաճիտուտա պիր շէյ օլմատըղը տըր։

Իսպանիա, Հավզա էյալէթինէ Թապի Ատալոս էյալէթինտէ Տոն Գարլոս թէրաֆտարլարընըտան պիր խիլէ թիլլ զուհուր իթմիշ տիր։

— Ֆրանսանըն գավանին մէճլիսի, ալաֆրանղա Յանիվարըն 25 ինտէ աչըլաճագ տըր տէնիյոր։

— Ֆրանսա զըրհլը տօնանմասընըն Եունան սուլարընա կիթմէքէ իչին հազըրլանտըղը հաքքընտա Բաթրի ղազէթասը էվվէլճէ վէրտիյի խաբէրի, սու լարտա պուլունան զըրհլը ֆրանսըզ տօնանմասը ֆըրտաասը տախի թէքզիպ իթմիշ տիր։

— Մոնիթէօր ղազէթասը տէր քի, Օսմանլը իլէ Եունան պէյնինտէ զուհուր իտէն մուհասամա, 1856 մուահէտէսինի իմզա իտէն տէվլէթլէր պէյնինտէ պէյչիւք պիր միւքեալէմէ վէ խալլ իտիլէճէք օլմաճ տըր։ Բէաֆֆէրի տէվլէթլէր տախի ու մէսլէհա մէվզու օլունուր քի, պու մէսէլէնին միւշքիլաթը միւքեալէմէ վաքթասը իլէ թէսվիյէ օլունաճագ տըր։

— Բէթ-[illegible] նամ ղազէթա տէր քի, Բրուսիա տէվլէթի պիր գօնֆէրանս թէքլիֆ իթմիշ, Բուսիա տէվլէթի պու թէքլիֆի գապուլ իթմիշ, վէ Ֆրանսա, Իտալիա, վէ Ինկիլթէրա տախի, պունա մուվաֆագաթ կէօսթէրէճէքլէր կիպի կէօրիւնիւր։

Մարքի տը Մուսթիյէ, հալա խամուշ տըր։

Պէրլին 23 Տէքտէմ։

Նօրտ[illegible] ղազէթասը տէր քի, Լօրտ Քլարէնտօնըն թէքլիֆ էթտիյի, պաշլըճա Եունան թէպաասընըն ժէնէրալ Ճոնսթոն[illegible] թարաֆընտան Քրիթէ իշլէրինտէ մուտախալէ իթմէմէսի վէ Եունանիստանըն Քրիթէ ասիլէրինէ մուավէնէթ իթմէքտէն վազ կէչմէսի թէքլիֆ իթմիշ տիր, պու տախի, Բրուսիա ոււսուլ վէ տալիլէ Եունանի իղնա իթմէքլէ քալմըշ տըր։

Վիեննա 23 Տէքտ։

Բրէս ղազէթասը խապէր վէրիյոր քի, Օսմանլը իլէ Եունան միւնազաասընըն թէսվիյէսի իչին Բուսիա[illegible]

աւնէթի իլէ, պիր գօնֆէրանս թէքլիֆ իթմէք։

Ինկիլթէրա իլէ Իտալիա պու գօնֆէրանսը գապուլ իթմէքտէ կէօրիւնիւյօրլար, Ֆրանսա, Ինկիլթէրա վէ տէվլէթի Ալիյէնին, պու պապտա իթթիֆագլարը հէնիւզ մալում տէյիլ տիր։

Թրիէսթէ 23 Տէքտէմ

Գարա տաղ պրէնսի, պու ճանիպտէ կէլիպ, աշաղըտէն Բէթրօպուրկա ազիմէթ իթմիշ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻՅԷ

Բէնչէմպէ կիւնիւ, Լա Թուրքի ղազէթասընտա շու մէաղ իլէ եազըլը տըր։ Նէ Մրատան վէ նէ տէ Բուսէլլիտէն Եունան հուքուքէթինէ շայանը տըգգաթ պիր հավատիս եօգ տուր։ Հօպար բաշա Մրատա աշըրընտա նէ մէվգիտէ իսէ, էլէն օ մէվգիտէ տըր, եէի Եունան պէյտըր կէմիսի տախի Մրատա լիմանը էտրաֆընտա տուրմագտա տըր։

Օսմանլը իլէ Եունան հուքուքէթինէ տէվլէթը Ալիյէնին նիզամ տաքէրի միւթէատտիթ մէվգիլէրէ թագսիմ օլունմուշ իսէ տէ, պիրլէշիպ պիր օրտու թէշքիլ իտէրէք մուհարէպէյէ հէր ան հազըր տըրլար։

— Քիրիտտէն քէզմիշ Լա Թուրքի ղազէթասընա եազըլըրըն նազարըն, Քիրիտ զօրպալըգը թէքմիլէն պասըլըպ պիթմիշ տիր, վէ Եունան իլէ տէվլէթը Ալիյէնին գաթը մուամէլէ մանտէսի Քիրիտ աշարիսինին վալիփէսի պիլէ օլմամըշ։ Ճխմոն հէր քէս գէյթին Թօբլամադըլա մէշղուլ տուր քի, եազ չըգարտըն, բէզ չօգ վագըթտան պէրի Քիրիտտէ պու գաւար զէյթին թօպլանըլը վէ պէրէքէթ կէօրիւլմէմիշ իտի։ Պազէրին Թօբլամաղ իչին, աշաղը պու շէհիրտէն վէ սաիր պու շէհիրտէն, շիւնքի չօգ լարը վագըթ իլէ Եունանա հիճրէթ իթմիշ, չիմ տի գօյլըրտըլար կէրի տէօնէմէքտէ իկէն, զէյթինլէրի թօբլամագ իչին տէ վալի հազրէթլէրի թէրաֆընտան պիր թախթի ամէր տախիլ թայինի օ լունմուշ տուր։ Եունանիստան պիր Քիրիտ ֆամիլեասը ավտէթ իթմէքճէ քէնտի իլինէ պիր քիլէ պուլունան թօբլանըլան զէյթինլէրի քէնտիլէ թէսլիմ օլունուր։ Պունլար հիւքիւմէթ մարիֆէթի իլէ, եաքտըրըլան էլէնի խանէլէրէ էլլէշտիրիլիր. էլ հազըր չու սօն վաղթալարտա քէնտի[illegible] մօրանտըր հէնիւզ հէ[illegible]

շիւնէթի հիմմէթ վէ գայրէթ օլունուր։

— Եունան թէպաալարընըն օն պէշ կիւն զարֆընտա մէմալիքի Օսմանիյէտէն չըգարըլմալարը հագգընտա մէվզու տէպդիրլէրի ֆէնասընա չօգ թախաքքիւմ օլունուր մու, տէյի պու պապտա մեալումաթ իսթէնմիշ իտի։ Եալընըզ Գապը գաւալըտա պիր գաշ թէպաայէ պըրաքըլմըշ, պունլարտան պազըլարը տաշալըպ քէնտի թէպաալարը արասընա կէչմիշ իսէ տէ պէրլէր տօրտ կիւն ֆըրսաթ վէրիլմէսի թէլէպ օլունմուշ տուր։

Պէյթէմ, աշաղը, վէ աէր մագ[illegible] գուլլարընտա, մէմալիքի Օսմանիյէտէ գալմալարըն պու խուսուսա տէր պէյան իթմիշ տիր։

Եունանլըլարըն թէքրար Եունանլըլար Թէզաթլարընըն գապուլ ավտէթ իթմէլէրի, պու տա ումումի օլմայըպ, Եունանլըլար պու Թէպաալարըն գապուլ օլունմայըպ, Եունանլըլարըն թէքրար Օսմանլը թէպասընա կիրմէլէրինէ թահմին օլունուր։ Պունլար տախի մէաճիպ տուր։

Պու սէֆինէլէրին Բուսիա պայրաղը աշմաքտըն մէնլ իթմէքլէրի, իւթէրի պիր գաշ հէնիւզ հիւքիւմէթի վէ լէփ պօշ(?) տէյիլ տիր։

Եունանլըլարըն Թարաֆընտան ալըքլըմ(?) սարֆ իթմէքտէ Եունան հիւքիւմէթինին մուքապէլէսի Թէպաայէ գապուլ իթմէքտէն իմթինա իթմիշ տիր։

Նէհայէթ Եունան թէպաալարընըն մէմալիքի Օսմանիյէտէն չըգարըլմալարը վէ Եունան սէֆինէլէրինին լիմանլարըմըզա կէլմէսի մէմնու օլմասը եէր[illegible] ու ումուրտա տօգունմագ իւզրէ գաբուլ օլունմուշ տուր։ Բրէնսի Օսմանլը թէպաասը օլմագ իսթէյէն Եունանլըլար, հիւքիւմէթ պէլկէլէրինի վէրիլմիշ տիր։

— Մէմլէքէթէյն թէլղրաֆնամէ կէօրէ Պապը Ալիյէ վէքիլի Թարիսի Թէմիշվար(?) Թօփ հաճի ֆաիտէ Բալթաճըլար(?) մէրգէզ հիւքիւմէթինէ վէ Պապը պաշլէ պէլլի լիմանլարա մէմուր իթմիշ տիր։

— Եունան թէպաաէ Պարոն Բրօքէշ Օսթէն հազրէթլէրինին Մըսըր ճանիպինէ տօղրու թէվճիհ իթմէսի[illegible]

իլա Մըսըրտա օլան Եունան հասիլատը վէ պաշ գօնսօլոսունուն պապը ուզաթըլըգ հալլի պու հուքումէթ, պունուն թէֆ թիշ վէ պաշ իչին իթմիշ տէնիլիր։

Տիֆլէր Թէրաֆըն աղա էչիւ գ[illegible] րօն Բրօքէշ Օսթէն միւսաֆիր վէ թիմար օլունաճագընտան թէպաալ Լունտրա, Բիթէրսպուրղ պաշճա կի կէլէճէքի տախի մուզաքէրէ տէնիլիր։

— Լա Թուրքի ղազէթասընա վէճհ իլէ եազըլը տըր։

Պէլ[illegible] Թամսիլ[illegible] բասը իլէ պիր իշ իւզ պէրէ կէօրիւլիւյէն Պէյ օղլու Թէլլէրինէ գատար պէշիք պիր խօշ մաճա մէսէլէսի, եազընտա տէվլէ[illegible] աէչիլ իշլէրինտէ պիր սէր պօ[illegible] ճա սանս Եֆէնտինին տէրուն իւ պէրէ Պու Թաամիլ ուն էնտ պիշիրիլմէ օլունուր, պու պարա ղալէտ իթմէք, մահսա ու թէրսա աշիրէթի պէլէտիյէնին չի թիպի բէրահ Ատալէթին պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին էֆէնտի ճան քիտամը վէ աէքիրէ էր միւհէն տաէրէնին էսպապը աէյ էլիմիշ տիր։

Պու էէնի ճատտէնին աչըլմասընտան լազըմ կէլէն խարճը, չիմտիլիք պաշլանմըշ տըր, պու էօլ, Պէյ օղլու խիլէ թէքիր օլունտուղու[illegible] գարագօլխանէսի տէնիլէն մահալի պաշլըյաճագ, օրատան պիր միւտտէթ պիր պաշ գայա տօղրու էօլլանաճագ վէ պու ճատտէ պիր Թէրաֆտա Ատաքիւլէ վէ Լէյլի Ճամի, վէ պիր Թէրաֆտա Պալըգ Փազարը Եոլունտան կէչէրէք միւլքիւնու էօլլանտըրաճագ տըր։

Լէնիխանըն եօրուլաճագ ճատտէ ճէտին տէօրթ եիւզ արշըն գատար ուզուն օլաճագ տըր, եէրլին նէ գատար էնլի օլաճագը հէնիւզ մալում տէյիլ տիր, եէրլին միւմքին օլտուղու գատար կէնիշ պուրագըլաճագը պիր քէօշ էն վէրիլէճէք տիր։ Պու էօլուն էօլ օլմագ անճագ Նիքօլայի միւհէնտիս օլունտուղուն աէյթ[illegible] ալ, մէնաֆի ումումիյէ հալգըն, պու Ատալէթէ էֆէնտի հազրէթլէրինին միւսաատէսի իլէ պու Թէսէլլիյէթի թէմին իլէ, իւնիւտէն Պու պաշ[illegible] պիր չօգ Թէսվիյէ[illegible] տուր։

Պու էօլուն մէսարիֆի 7500 լիրա քէսֆ օլունմուշ տուր, պիր տէ պիր լիրալըգ տաթրըն պուլունաճագ էվ[illegible] ու էֆէնտի, մէ[illegible]

բաշը տախի եօլուն եաբըլըր, տէօչէնմէսի իչիւն, ճանիպի խազինէյի ճէլիլէտէն պու խուսուսա իւչ պին լիրա խանէ օլունուպ, տէօրթ պին պէշ եիւզ լիրասընը տախի, խարէյի պէլէտիյէ թէտարիք խուէճէք տիր ։

Ալթընճը տայրէյի պէլէտիյէ, պու խուսուս իչիւն 4500 լիրալըք պիր խաթիրպաղ խոիւպ, միւսիւ Պաւինտօ վէ Զարիֆի պիրա ֆայիզ պին պէշ եիւզ լիրա, վէ սօնէթէ ժէնէրալ տախի եւրուտէ ալթը ֆայիզ իլէ իւչ պին լիրա իթա իթմիշլէր տիր ։

— Մէրվէր եֆէնտի հազրէթլէրի կէչէն բէնչշէմպէ կիւնիւ Խոսէնտէրէյէ ճանիպինէ ազիմէթ իթմիշ տիր ։ Խըտիվի Միսըր հազրէթլէրի իլէ Սիւվէյիշ գանալը գումբանիասը պէյնինտէ պազը միւսթէլզէմիւլ թէտգիգ խուսուսաթ պուլունմաղ իլէ, Ֆըրանսա Թէրաֆընտան միւսիւ Նօթէն Բուլիս, պու խուսուսա մէմուր վէ գօմիսէր Թային օլունտուղու միսիլլիւ, ճանիպի տէվլէթ Ալիյէտէն տախի եֆէնտիի միւշարիլէյհ Թային օլունմուշ տուր ։

Պիր տէ կէլէճէք սէնէ պու գանալ հէր հալտէ պիթէճէք կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, կէլէն կէչէն կէմիլէրտէն նէ բուսումաթ ալընաճաղը, վէ պու բուսումաթըն նէ գատարը հիւքիւմէթը Միսըրիյէ վէ նէ գատարը գումբանիայա այիտ օլաճաղը խուգերինէ տախի միւզաքէրէ օլունաճագ միշ ։

Օլ վէճհ իլէ Սթանպոլ Շէհրէմանէթի միւքեալէթի տախի, Շուրայը տէվլէթ ազայը քէրամընտան Րիֆաթ բաշազատէ Րաուֆ պէյ եֆէնտի հազրէթլէրինին իւհտէի լիագաթլէրինէ իհալէ պույուրուլմուշ տուր ։

— Լէվանթ Հէրալտտա շու հավատիսի օգուրուզ,

Իքի կիւնտէն պէրու նէշր օլունան Թէվաթուրա, վէ եէրլի գազէտալըընա նազարէն, Աճէմ իլէ Օսմանլը հուտուտի արալարընտա եօթէտէն պէրի սէրսէրի կէզէն պիր Թագըմ ճէմիյէթլի Պէտէվի գապիլէլէրի, քի Շէլալի Թայիֆ օլունուրլար, կէօյա Պաղտատ էյալէթինէ Թէճավիւզ խոիւպ, օրալարտա պազը խասարաթա տախի ճէսարէթ իթմիշլէր տիր ։ Պու խուսուս հագգընտա, սէրասքէր Նամըգ բաշա հազրէթլէրի իլէ, Պաղտատ վալիսի Թագըյէտտին բաշա հազրէթլէրի պէյնինտէ վաֆիր Թէլէղրաֆ մուխաբէրաթը վագի օլմագտա տըր տէնիր ։ Պունլար օ պէտէվիլէր տիր քի, պիր գաչ մահ մուգատտէմ, Պաղտատ Թէրաֆլէրինտէ տախի կէօրիւնմիւշլէր իտի ։

— Պէշտէքի ղազէթայը մէզքիւրտէն,

Աւորդըմըզ խամէրլէր սահիպ իտէտիւնքի կիւն Մէլանիք վալիսի Աղաթուլքէրիմ բաշա հազրէթլէրինտէն Պապը Ալիյէ պիր Թէլէղրաֆ վարըտ օլուպ, մուճիպինճէ Րումէլինին Յունան հուտուտլէրինտէ, Յունանտան պազը պաշը պօզուգ, վէ միլլէթ աքէրի պէօլիւքլէրի կէօրիւնմէյէ պաշլամըշ տըր, պունլար խուտուտի հարպիյէ էյլէրիշլի օլարագ, հուտուտտա եօթէտէ պէրուտէ, մէթրիսլէր տախի եաբմագտա իմիշլէր ։

Միւշիրի միւշարալէյհ հազրէթլէրի բէզալիք պիր գաչ Թապուր ասքէր, վէ Վօլօ լիմանընը մուհաֆազա իթմէք իւզրէ իքի հարպ կէմիսի, վէ պէշ պին ատէտ չէշխանէլի Թիւֆէնք տախի մաթլուպ իթմիշ տիր տէնիր ։ Պապը Ալի տէրհալ, ճէվապէն վէ պու Թէլէղրաֆ Նէնիշէհիրէ իմրէ վէրիպ, վէ պիր գաչ րէտիֆ Թապուրլարըն տախի օլ վէճհ իլէ Յունան հուտուտլէրինէ եաղլաշմալարընը Թէնպիհ իթմիշ տիր ։ Տիւնքի կիւն խումպիլէ նամ գօրվէթ, Վօլօ ճանիպինէ կէօնտէրիլմիշ տիր, վէ պու կիւն տախի պիր ֆըրգաթին, մէզքիւր պէշ պին չէշխանէլի Թիւֆէնկի համիլ օլարագ օ ճանիպէ ազիմէթ խուէճէք տիր, տէնիր ։

Իշպու դեկտեմբերին 9 ունճու կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ, Նաբոլի Գըղլըթին եօրթուսու վէ Սամաթիա քիլիսէսինին խամի կիւնիւ օլմաղ հասէպի իլէ, եէվմը մէզքիւրտէ, միւթէպէրրանը միլլէթ վէ ահալի հուզուրի իլէ քիլիսէ տէրունինտէ պիյնէթը բուհանիյէ, վէ ձայնուալ Թասիր օլունան գուտտասը շէրիֆ Թագտիսի աղիլինտէ, Շուրայը տէվլէթ ազայը քէրամընտան Սերվէրլղուտէ Պօղոս պէյ եֆէնտի հազրէթլէրինին, պու սէնէյի մուպարէքէտէ իհտաս վէ էհտա պույուրտուգլարը դըշլար մէկթէպինէ ճիւմլէ հազըրուն Թէվէճճիւհ վէ ագիմէթ պիրլէ, կէրէք միրի միւշարէլէյհ վէ կէրէք քիլիսա միւթէվէլլիսի կէօչէգեան Արթին եֆէնտի հազրէթլէրի, վէ ճէմիյէթը միւթէպէրրան մուվաճէհէսինտէ, մէկթէպը մէզքիւրտէ միւքէմմէլի իմ իւ մէարիֆ օլան էլի գատար գըզ չօճուգլարը ճիւմլէ Թէրաֆընտան բէմալը իֆթիխար իլէ մուայէնէ օլունուպ սավլէթ Թանը մէզպուրէ Թանըն էվվէլա լիսանը մատէրտարը Իրմէնիտէ, վէ լիսանը լէթաֆէթ բէսանը Թիւրքիտէ գրաաթ խըլէտէլէրի իքի գըթա Թէշէքքիւրնամէ, վէ միւէսսիսի մէկթէպ միւշարալէյհ Պօղոս պէյ եֆէնտի հազրէթլէրինէ սէզա օլան մէտհիյէ մէֆրուզէլէրի գրաաթը, քէմալը իհթիրամ իլէ, ճիւմլէ Թէրաֆընտան խըթիմա գըլընտըգտան սօնրա, եալընըզ պիր գաչ մահ մուրուրինտէ, չակէրտանըն Թահսիլ իթմիշ օլտուգլարը էլ հիւնէրլէրի միւթէհայիրէն միւշահէտէ օլունմուշ. վէ ագիպինտէ ֆաթիհահը մէարիֆփէրվէրէ վէ Շահըն... հազրէթլէրինին, վէ Թաճը միւթէվէյյաթ վէ մէհտի իւլեայը սալթանաթլէրի Վալիտէ Սուլթան աֆէնտի Թիւզզան էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին մէկթէպը մէզքիւրէ իհսան պույուրտուգլարը ֆուգարաֆէրվէրլէրի օլան էվմէյ լաֆմը լէզիզ վէ նանը ազիզ Թայինաթը իչիւն տախի Թէշէքքիւրնամէյի աճիզանէլէրի գրաաթ օլունտուգտա, ճիւմլէ հազըրուն Թէրաֆընտան եէկտիլ վէ եէկզեան միւքէրրէր ամին սէտալէրի իլէ, ըղհարը շիւքրանիյէթ վէ ֆէրյատը սամթգաթ կիւզարի օլունարագ, մէճլիսնէն վէ միւֆթէխիրէն ավտէթ խըլըմիշ տիր ։

Նէվմը մէզքիւրտէ պաշգա պիր հատիսէ տախի, հուպպու միլլէթ վէ վէթան սըֆաթը մէմուհսէսի իլէ մուԹթասըֆ օլան զէվաթը տախի պաշգաճա մէսրուր խըլմըշ տիր ։

Շէօյլէ քի, քիլիսէյի մէզքիւր իւխան ազալարը, մէ'լում օլտուգլարը տիրայէթ վէ ֆէթանէթը մախսուլէրի միւգթէզասընճա, էրքէք չօճուգլարա մախսուս օլան մէկթէպին տախի քէսալը իզտիհամ վէ ինթիզամը նիյէթը խայրիյէսի իլէ մուգատտէմա ինհաա օլունուպ, էյհալէթի հազիհի պիր ֆիլիկ կէօրիւնտէյէն Սերվէբուպեան ընկէրութիւնունուն Թէճտիտ վէ Թանզիմինէ Թէշէպպիւս վէ Թէշվիք խըլտըքլարընտա Թէչպիր պիրլէ, կալթողիկոսական տեղապահ հազրէթլէրի ճանիպինտէն տախի քէնտիլէրինէ մուավէնէթը մատտիյէ վէ Թէշվիգիյէ վաա պույուրուլարագ, մէկթէպը մէզքիւրին տախի եագընտա ինթիզամ վէ Թարագգը պուլարագ, շիւքրանիյէթը միլլէթը չայան օլաճագը մուսամմէմ պուլունմուշ տուր ։

Թիւրքիան իլէ Լօնտան

Տիւնեատա ինսանտան պաշգա, եանի տիւնեա վուգուաթլարընըն քէսարը ղալապը քէնտինէ այիտ օլմայան, ինսանտան պաշգա գըյմէհ պիր ճինս մախլուգ պուլունմա, ինսանլարըն մուամէլաթընտա էն աղըր իշլէրինտէ տախի պէօյլէ էյլէնճէլէր պուլափիլիր մի ։ Պու էյլէնճէլէրին պիրի տէ ինսանլարըն գավկա այըրտ իթմէսի տիր ։

Պիր մէյտանտա իքի քիչի եախօտ իքի Թէրաֆ, պիր պիրի իլէ պօղազ պօղազա կէլիպ գավկամը խուէյօրլար գան, պըչագ մը կէօրիւնիւյօր, օ սաաթ պիր Թագըմ այըրըճըլար վէ միւսլիհլէր զուհուր իտէր ։ Պու սօղբատան կէլէնլէրին հալի տիր իշթէ սէյր իտէճէք պիր հալ, քի պին տիւրլիւ հիյլէ քէսալ իտէր իսէ տէ, եալընըզ պիր գաչընը պէյան իտէլիմ ։

Ինթիմալ տըր քի գավկա իտէնլէրտէն պիրինին պիր պէօյլէ հագգը վար, ինթիմալ տըր եօգ, ինթիմալ տըր իքիսինին տէ հագգը վար, իքիսինին տէ եօգ ։ Գավկա այըրանլար, պուբալարընը արամագլար ։ Եալընըզ իքի եէվէլ չունու պիլմէլի տիր քի, գավկա այըրանլար գավկա իտէնլէրտէն տայիմա զուվվէթլի օլմալը տըրլար, եօգսա գավկայը այըրտ իտէյիմ տէրքէն, քէնտիլէրի իւչ օնյայամիլիրլէր ։ Հէր նէ իսէ, պունլար կէլիր, պիրի պիր Թէրաֆը Թութար, նէ եաբըյօրսուն, այըպ տըր տէր, օ պիրի տախի պիր օ պիր Թէրաֆը Թութուպ, նէ եաբըյօրսուն այըպ տըր տէր ։ Այըպ տըր պիզտէ պիլիրիզ տէրլէր, գավկա իտէնլէր, այըպ տըր ամմա հագգըմըզ վար ։ Հագգըն վար տէր, այըրըճըլըն պիրի, պիր Թէրաֆա, հագգըն վար տէր քէզալիք այըրըճընըն օ պիրի օ պիր Թէրաֆա, նիհայէթ գավկայա բըրար օլունտուղու կիպի. այըրըճըլար արթըգ հիչ պիրինի տինլէմէյիպ, պիրի պիրինին գօլունտան Թութար օ պիրի օ պիրինին չէքէր չէքիշտիրիր ։ Սիւրիւքլէր, գա... Թաթօռ բօհ բօհ իտէր, ատամ օ չագգըն տըր, սանա եադըշմազ օնուն իլէ տիւշմէք ֆիլան տէր նիհայէթ զօր իլէ իքի մուհարրիպի պիրի պիրինտէն այըրըր, պազըն պըրաշտըրըր, պազըն պու կիւն մէքս օլունտա չու գավկա, եարըն նէ օլուրսա օլսուն տէր, գուսուրու տա հա քէզա ։ Կէօրիւնիւշէ նազարէն, լաքին պու Թախմին եալընըզ քէնտի եֆքեարը մախսուսէսի տիր, խամի կէօրիւնիւշէ նազարէն տէրիզ, Թիւրքիւթան իլէ Լոնտան միւնազաասը տախի եագընտա պյնը պու հալէթէ կիրէճէք տիր, պիզէ տէ պըլպ տըր. հագգըն վար տէյէրէք, ինթիմալ տըր օնլարա տա էօյլէ տէյէրէք. պիրի պիրիմիզտէն այըրմայա չալըշաճագլար տըր,

Պու Թէվաֆուգ, չու եւրոպէն տախի բէք գօլայ տըր քի, միւսթէհլէր իքի Թէրաֆա տա բաճօն իլէ, հագգըն վար տէյէպիլիրլէր ։ Նուբբալարըն հէմէն ճիւմլէսի, հագգը չէրխաթլըլարընտա արամայըպ, գանունտա արամայա պաշլատըգլարը կիպի, Թամիյանը իլէ հագգ իքի օլուպ, իքի Թէրաֆա տա հագգ վէրիլէպիլիր ։

Պու իքի հագգըն եալընըզ պիրի տիւնեայա հիւքմ իտէր, չիւպհէսիզ պու Թէճնիս մուամէլաթա հաճէթ գալմազ տըր, լաքին չիմտիլէրտէ օլտուն պունուն իմքեանը կէօրիւլէմէյինտէն վէ պիր եէրտէ հէմ չէրբաթ հէմ գանուն պիրլէշտէ, եախօտ իքիսի տէ պաշգա պաշգա հիւքմ իթմէյինտէն, բօլիթիգա տայիմա պէօյլէ պիր Թէճնիս մուամէլէտէ պուլունաճագ տըր ։ Լաքին լագըրտըմըզըն պիր էյիճէ աղլաշըլմասը իչիւն, բօլիթիգատա, շէրիաթ տէտիքտիմիզ, հիւքիւմէթը միւսթագիլէ վէ գանուն տէտիքտիմիզ հիւքիւմէթը մէշրութէ տիր քի, սէրպէսթիյէթ եախօտ սահմանադրութիւն լուղէթլէրի իլէ հէմմանա տըր ։

Իշթէ պէօյլէ Տէվլէթը Ալիյէ քի, հիւքիւմէթը միւսթագիլէ տիր, Լօնտրատան մաթլուպ իտէր, քի Լոնտան կիպի էճնէպի պիր տէվլէթ եախօտ միլլէթ, Տէվլէթը Ալիյէ իլէ Թէպաալարըն իչինէ գարըշմասըն, Կիրիտ զօրպալարընա մուավէնէթ իթմէք իչիւն, սիլահ, միհիմմաթ, մէքիւլաթ վէ կէօնիւլլիւ կէօնտէրմէսին, Լօնտրա տախի ճէվապ վէրիր քի, պէն պիր հիւքիւմէթը մէշրութէյիմ, պէնիմ հէր քէս սէրպէսթ տիր ագճէսինի, գանընը, խըմէթլի եէրէ խըմէթսիզ մէթաէյէ սարֆ իտէպիլիր ։ Պիրի պիրինէ մուղայիր պու իքի Թատապիրքիմ պըրա խուէճէք, սիլահ վէտէյիլ հագգ ։ Չիւնքի տարըմըզըն մէպտէլէրի իքթիզասընտան, իքի Թէրաֆա տա հագգ վէրէն պու լունաճագ տըր ։ Միւսլիհլէր իքի Թէրաֆը տա, սիլահը գըլընճ գօյմայա մէճպուր իթմէքլէրի լազըմ, հագգ քիմտէ գալաճագ, իշթէ մէտար պուլունտա տըր ։

Իշիթմիշիմիզ կէօրէ, չու միւնազաայէ պաշլըճա Թէվասսութ իտէն տէվլէթլէր Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ, վէ Ռուսիա տէվլէթլէրի օլաճագ տըր, Բրուսիա, Իթալիա, վէ Աւստրիա տէվլէթլէրի տախի հէյնի հաքէմթէ պուլունարա րէտտիֆ օլաճագլար տըր ։

Կէրչէկ ամմա, պուլունար տէվլէթը Ալիյէնին մաթլուպլարընը Լոնտրա գապուլ իթմիրմէյէ ճէպր իթմէլէր, իքի պէօյլէ մի չէքիլմէ պուլուր խուէճէք տիր ։ Պիրինի չու քի, քէնտիլէրինին տէ էքսէրի, հիւքիւմէթը մէշրութէ սուալինտէ պուլունտուգլարընտան, պու հիւքիւմէթլէր Լօնտրա խասըմ տախի օլալըր, ահալիլէրինի տէ Լօնտրա տօվըլուղ կէօնթէրմէքտէն մէն իտէմէզլէր ։ Տէվլէթլէր պիր Թէրաֆտան Լօնտրանը տէվլէթճէ սըգըշտըրըրտըլարը հալտէ, ահալիլէրի Լօնտրա, պարութ, սիլահ, բարա, օֆիսէօլ վէ կէօնիւլլիւ եարտըմըլըմէլէր ։ Իքինճիսի չու տըր քի, եինէ հագգ իլէ քէնտի տախիլիյիլէ մէքս իտէմէզ ։ Լոնտանլըլէր, Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ, նիչին մէն իտէմիյորլար քի, քէնտիլէրի Ամէրիքա իլէ սոմթ, վէ էյլէլէրի Նիւ Եօրքտա իղամէթ իթմէքտէ իքէն, ահալիլէրի լանգաշիր Գօնֆէտէրէ զօրպալարընա բարութ, սիլահ, վաբօր վէ սայըրէ Թաշըր բար ։

Տիկէր Թէրաֆտան տէվլէթը Ալիյէ տէյէճէք, սիզ պէնտէն չիմտիտէք հէր նէ մաթլուպ իթտինիզ իսէ, ճիւմլէսինէ տէ ֆէվգէլատէ ֆէտաքեարլըգ, վէ միւսաատէ իթտիմ. Սըրպ Պուղտանը պիրլէշտիրտիմ, Սըրպա իմթիյազլար գալէլէր վէրտիմ Մօնթաղա հալա կէօզ գաբաթմատայըմ, Շէպէկի Լիպանտա պիր Խըրիսթիյան վալի օթուրթտում, Խըրիսթիյանլարա մաթլուպ իմթիյազգաթտըր. սէրպէսթիյէթ, մէնէտ. մէմուրիյէթ վէրտիմ, վէ Կիրիտէ տէ կէլինճէ, հիչ պիր Թէպաանըն խայալ իտէմէյէճէյի տէրէճէտէ սէրպէսթիյէթլէր վէ մուաֆիյէթլէր վէրտիմ. Պունլարըն ճիւմլէսինի, Թահթը քէֆալէթինիզտէ օլան իմթիյալըյէթ վէ Թէմամիյէթը միւլքիյէմին մուհաֆազասը իչիւն իտի, չիմտիքի, Լօնտան սիզին վէ պիզիմ հուգուգ վէ Թահիւտիմիզի իխլալ իթմէք իստէրլէր, նիչին պըրագըրսըզ քի, հագգըմտան կէլէյիմ ։

Իքի Թէրաֆա տա հագգըմըզ վար ամմա, այըպ տըր մը տէյէճէքլէր? եախօտ գավկա պըրաքըլըր կիպի, հագգը պալթալ խուիլ, եալընըզ գավկայը մը գըզըշտըրըրլար, եախօտ Ալիյէ Թէրաֆ Թաբուլ, Լօնտանը մը չիւնիւշէճէքլէր, եախօտ պիրի չէօյլէ պիրի պէօյ-

մէ տէյիլ, Թիւրքիսթան իլէ Եունանիսթան միւնազաասը, պիր Եւրոբա միւնազաասը պիր հալը ումումի մի օլաճագ, պունլար տըր ֆիքթէ Եունանիսթան իլէ Թիւրքիսթան միւնազաաթընտան զուհուր իտէն միւհիմ մէսէլէլէր, քի նէ սիւրէթտէ հալլ վէ թէսվիյէ իտիլէճէք, շիմտիտէն քէշֆ իթմէք, գուտրէթ վէ պասիրէթիմիզին խարիճինտէ տըր։

Պունլարը եազտըղըմըզտա, Եւրոբա պէօյիւք տէվլէթլէրինին Եունան հագգընտա նէ մուամէլէ գուլլանաճագլարընը հէնիւզ պիլմէյիզ, վէ պէլքիմ քէնտիլէրի տէ հալա պիլմէզ։ Իհթիմալ տըր սէփլէթէյն պէյնինտէ մուհարեպէյի մէքսուէ գալըշաճագլար տըր. Եիմանիյէթ ձիհէթի իլէ պունա պիր չէյ տէյէմէյիզ, վէ պէլքիմ ձիւմլէ Թէրաֆքէրաան Թահսինէ տախի շայեան կէօրիւնիւր։ Լաքին Եունանըստա Թազէիգ իտիւպ, պունտան պէօյլէ պարէմ բահան տուրաճագըն Թահիւս իթմէզլէր, վէ պիզէ ճայիզ օլան Թարզիէյի վէրտիրմէզլէր, վէ նիհայէթ մէսէլէյի տէյիլ հալլ, խլա գաբամմազ խմթէրլէր իտէ, պիզճէ իւչ էվվէլ տէվլէթը Ալխէյէ պէօյիւք պիր տուշմանլըգ, վէ խուսուսիյէ Հարգ Խրիսթիյանլարընա պէօյիւք պիր խըյանէթ իթմիշ օլուրլար.

Պու կիւնքի կիւն եալընըզ պուգատար պիր չէյ սէօյլէմէյէ գանաաթ իտէրիզ, չիւնքի հալա պիլմէյիզ իչէր նէ սիւրէթ քէսպ իտէճէք։ Հու գատար քի, Եունանըն պիր եա պիր պուչուգ միլիոն խրիսթիյան Թէպաասը վար իտէ տէվլէթը Ալիյէնին օն օն պէշ միլիոն խրիսթիյան Թէպաասը օլուպ, մէմուլ իթմէյիզ քի, պիր պուչուգ միլիոն խրիսթիյանըն մէնֆաաթընտա օն պէշ միլիոնուն մէնֆաաթը ֆէտա օլունուն։ Լաքին նասըլ քի տէտիք, շիմտիլիք պու գատարըստա գանաաթ իտիւպ իլէրիտէ բէյկիւ մաատէյէ կէօրէ պու խուսուսա իւզէրինէ սէօյլէշմէյէ վէսիլէլէրիմիզ օլաճագ տըր։

Շարգտա Շարգ Մէսէլէսի

Պու մէսէլէ իլէ մէշղուլ օլմազըզ, տիւնեատէն վէ էվվէլքի կիւնտէն տէյիլ տիր։ Միէսէլէնին պէօյիւք պիր գըսմընը խըլթիսա Թէվարիխտէ օգույուպ, տիւքէր պիր գըսմընը տախի հէյնի սէպայէթիմիզտէն պու սնէ կէլինճէյէտէք, 1821 տէն 1830 ա գատար եանի Եունան ֆըթրէթինտէ, 1833 տէ վէ 1839 տա Միսըրտա Եինէ օ սէնէ Թանզիմաթտա, 1840 տա Լիբնաանտա օնտան սօնրա, Թարապլուստա, Թունուստա վէ տէֆա տէֆա Կիրիտտէ, 1856 տա Պէլղրատ, 1858 տէ Ուլահ Պուղտանտա, վէ օնտան սօնրա Գարա տաղտա, Սըրպտա, Պուլկարիսթանտա, 1861 տէ Շամտա, Ճէպէլը Լիւպնանտա, նիհայէթ 1866 տէ Թէքրար Կիրիտտէ վէ Ուլահ Պուղտանտա Սըրպտա վէ կէչէն սէնէ Շուրայը տէվլէթտէ վէ Նուպար Հիւքիւմէթինտա վէ պու տէֆա եանի հէնիւզ տիւնքի կիւն Թէքրար Եունանըստա վէ տախիլտէ վէ խարիճտէ սայըր բէք չօգ վուգուաթլարտա բայելայն կէօրիւլտիւմիւզտէ, եալընըզ պիր չէյ աղնայապիլտիք, շու քի, պու մէսէլէ խալգըն պիլտիկինտէն վէ աղնատըղընտան չօգ պէօյիւք, չօգ միւշքիւլ վէ չօգ մուխաթարալը պիր մէսէլէ տիր։

Հուպհէսիզ Եհանլարըն հէր իշի կիպի, պունուն տա պիր պաշլանկըճը, պիր օրթասը, վէ պիր նէթիճէսի օլմալը տըր, լաքին պու կիւն քի կիւն նէրէսինտէյիզ պունու պիլմէք տէ, պիզիմ կիպի աճիզլէրին շիւպհէսիզ ագլ իւ պասիրէթի խարիճինտա տըր։

Վագտա պու պիր եանար տաղ տըր քի, սէօյլէնտիւր պուրատա, բարլար եօթէտէ, սէօյլէնտիւր խարիճտէ բարլար տախիլտէ, սէօյլէնտիւր տախիլտէ. բարլար խարիճտէ, Ճիտտէ, Սիվէյիշ, Սըրըր, Պէրխէ-Թիւշշամ, Պաղտատ, Եէմէն վէ Բուսիա հուտուտլէրի, Գարա տէնիզ, Թունա, Պուլկարիսթան, մէմլէքէթէյն, Սըրպ, Գարա տաղ, Եունան, նէ պիլէյիմ տահա նիչէ կէօրիւնիւր վէ կէօրիւնմէզ տայրէլէր. պու Եանար տաղըն պիրէր աղըզ պիրէր գըրբէլի օլուպ, քիմի գաբանմըշ զանն օլունուր, քիմի Թիւթէր, քիմի ալէվլէնիր, լաքին հիչ պիրի Թէքմիլ սէօնէմէզ, վէ սէօնսէ տախի ուզուն վագըթլար մուրուր իթմէտիքճէ, սէօյլէնտիւյիւնէ էմնիյէթ հասըլ օլամազ։

Տէվլէթը Ալիյէ հէյնի զուհուրինտէն իտիպարէն տէհր մուրուրինէ գատար Շարգ մէսէլէսիզ եաշայըպ, եիւզ էլլի սէնէտէն պէրու տիր, պու մէսէլէ նէ տէն զուհուր իթմի. պիլինմէզ պիր չէյ տէյիլ տիր. լաքին պունուն Թաֆսիլաթը զաղէթտէն զիյատէ Թէվարիխ իշի օլտուղունտան պունտան սարֆը նազար իտիւպ, եալընըզ մէսէլէնին շիմտիքի հալինէ միւթաալիգ օլան մուպահասէմիզա էլզէմ օլանլարընտան պահս իտէրիզ։

Շիւքէր քի, շու մէսէլէյէ սէպէպ Շարգտա կէօրիւլէն եալլի պարպարլըգլարը աստա իտէրլէր, անլէր պէօյիւք եաղըշըլըգտա պուլունուրլար։ Եալլի պարպարըլըգլար եալընըզ Թիւրքիսթանտա մախսուս պիր հալ տէյիլ իտի, պիւթիւն Եւրոբա պիւթիւն տիւնեա պու պարպարլըգ հալլարը իլէ եաշար իտը, վէ իքի սօն տէհրին Թէվարիխի սահիֆէսի. պունա պիր խալտէ տըր. համթա տօղրուսունու սէօյլէյէճէքսէք Շարգ պարպարլըղը Գարպ պարպարլըղը գատար հէչ պիր վագըթ մուխիշ օլամատը։ Իւլիւմ. Հարգ պարպարլըղը Իֆրաթտէն պագը քէլլէլէր ուչուրտու, պագըլարըն սալպ իթտի, պագը հէլալ եա հարամ վարլըգլէր զապթ օլունտու, Պէտրօս, եա Նիգօլի, եա Մօշէն գաթլ օլունուրլար, լաքին էն էտնա միլլէթլէրտէն էն պէօյիւք միլլէթլէրէ գատար. Գըլտի, Բրիտանի, Մարօնի, Սուրեանի, Եըրմէնի, Բում, Պուլկար, Եահուտի, վէ սայըր միլլէթլէրտէն հիչ պիրինին հայաթըընա տօղունուլմայըպ, ձիւմլէսի եաշատը, սաղ գալտը, վէ մուամէլէ տախի օլտու։ Գարպ վէ Շիմալ պարպարլըղը, միլլէթլէրին եօգ իտէնէ գատար իթթաֆի հալտէ. Շարգ պարպարլըղը անճագ պիր գաչ ֆէրտ եօգ իտէնէ գատար իտէպիլտի, պու հալտէ իքի պարպարլըգ պիր պիրի իլէ գըյասա կէլէմէզ։

Շիւքէր քի պու մէսէլէյէ սէպէպ, Շարգտա կէօրիւլէն եալլի պարպարլըգլարը աստա իտէրլէր, անլէր պէօյիւք եաղնըշլըգտա պուլունուրլար տէտիք եօգսա, իշթէ պիր խապաթ տահա։ Մէսէլէյէ սէպէպ պարպարլըգ տա, պու սէպէպ գալտըռըլը կիպի, մէսէլէ տախի մահվ օլմալըյըտը։ Նէ տիր պու սէպէպ կէօրմէկիմիզ, Թամ պունուն մուգապիլի։ Տէվլէթը Ալիյէ Թարիգի մէտէնիյէթէ սուլուք իթտիքճէ, իլէրիլէտիքճէ, Շարգ մէսէլէսի տախի բէյտէրբէյ գապարըպ ճէսամէթ քէսպ իթմէքտէ տիր, Թանզիմաթը խայրիյէտէն պէրու պարպարլըգ մէրքէզի հիւքիւմէթը Օսմանիյէտէն նէրէլէրէ գատար գօվալանտը, պունու պիլմէյէն վէ Թէշէքքիւրէն իֆրար իթմէյէն պիր շախս պուլունապիլիր մի աճապ տիւնեատա, լաքին 1839 տա մէվճուտ օլան Շարգ մէսէլէսի շու սօն սէնէլէրտէ զուհուրա կէլէն Շարգ մէսէլէսինէ գըյասէն, նէ տիր. հիչ պիր չէյ։ Պու սէնէ մուհարէպէյի մուգտէզա կէլէն իհտասաթը խայրիյէտէն սօնրա, Շարգ մէսէլէսինին գաբանտըղընա իլէ եհանլարըն պիրի, պիզ իտիք. քիմ իսայէ իտէպիլիր տի օ վագըթ, պու մէսէլէնին սէքիզ մահ կէշմէզտէն Թէքրար պու տէրէճէ պէքլիր օլաճաղընը։

Իմտի, Շարգ մէսէլէսինէ սէպէպ Շարգ պարպարլըղը օլմատըղընա պուգատար իսպաթ տա քիֆայէթ իթմիշտէն, ֆագաթ օլուր պունուն սէպէպինի պաշգա եէրտէ արամագ։

Պիզճէ պու մէսէլէնին ասըլ սէպէպինի, տէվլէթը Ալիյէնին վէ սայըր Շարգ հիւքիւմէթլէրինին զաաֆընտա պուլուրուզ, լաքին պու գատար պիր լագըրտը ֆիքըրիմիզին նէ օլտուղունու ասլա պէյան իտէմէյէքտէն մաաատա, պէլքիմ պազը եալընըշ մանալարա տա մուճիպ օլաճաղընտան էրէյի Թաֆսիլաթա միւհթաճ տըր։

Պու կիւնքի կիւն իւչ պէօյիւք ճինս եախօտ միլլէթ Եւրոբայա, վէ պէլքիմ պիւթիւն տիւնեայա սահիպ օլմագ իսթէր. 1. Ըսկլօ Սագսօն ճինսի, եանի Ինկիլիզլէր վէ Ամէրիգալը պունլարա միւթաալիգ օլանլար. 2. Լաթին ճինսի, եանի Ֆրանսըզլար, Իթալիանլար, Իսպանեօլլար վէ պունլարա միւթաալիգ օլանլար. 3. Իսլավ ճինսի, եանի Բուսիա, Լէհ, Խըրվաթ վէ պունլարա միւթաալիգ օլանլար։ Պու իւչ ճինս տախի Եւրոբատա կէրէյի կիպի ձէսամէթ քէսպ իթմիշ օլտուղունտան, պունլարըն խարիճինտա օլան պիր Թագըմ միլլէթլէր, մէսէլա Հունգա, Տանիմարգա, Իսվէչ, Եունան, տախի Օսմանլը, Բում, Եըրմէնի, Եահուտի վէ պունլարա միւթաալիգ օլանլար պունլարըն մուվազէնէսինտէ հէպ զայիֆ տիր, հէպ գուտրէթսիզ տիր։ Հէօյլէ քի, պու իւչ ճինս, Եւրոբա հիւքիւմէթինի պիրի պիրինտէն գաբմայա չալըշըրլար հալտէ. մէսէլա մուվաֆագ օլամատըգլար մը, իւչիւ [illegible] վէ տէվլէթլէր հիչ պիր վագըթ սէրբէսթլէնմէյէճէքլէր տիր. եախօտ մէսէլա պիրինի զայէֆ մի իթտի, օ քի քէնտի կիպի պէօյիւք ճինսէ գալէպէ իտէր իտէ պաշգա պիւյիւք միլլէթլէրէ նէրէտէ գալըր, պու ձիհէթլէ տախի անլէրին հիչ պիր վագըթ սէրպէսթլէնմէյէ մէճալլէրի վար, տըրսէրի ալթընտա պուլունաճագլարը շիւպհէսիզ տիր։

Իմտի պիզճէ, պու իւչ ճինսըն պիրինին զայէֆի, պու կիւնքի կիւն բօլիթիգամըզա եախօտ մէնֆաաթըմըզա մուվաֆըգ տախի օլսա, պիզ անը տա պիզէ մուզիր ասլա իտէրիզ. պիզճէ Իսլավ ճինսինին զայէֆընի պիզէ նէ գատար մուխաթարա կէօրիւրսէք, Լաթին, եախօտ Ըսկլօ Սագսօն ճինսինին զայէֆինի տախի օ գատար մուխաթարալը կէօրիւրիւզ։ Չիւնքի շիմտի իւչիւնիւն տէ Թէյսիրի ալթընտա պուլունուպ, պիրի զայէֆ տախի իթսէ, պիզճէ բէտտիֆ օլուպ, սէյյարէ բէտտիֆլէրի միւխիլի, անըն գուվվէթի ճազիպէսինտէն պիր վէճհ իլէ գուրթուլամայըզ։

Լաքին էլիմիզտէ վար տըր պիր եօլ, պիր սահիհ վէ սէլամէթ եօլ, կէրէք պունլարըն իւչիւնիւ պիրտէն վէ եախօտ հէր պիրինէ այրը այրը զայէֆ իթմէյէ, վէ պու տուր պիր տէօրտիւնճիւ ճինս իճատ, քի իսթէր Շարգ միլլէթլէրի տէնիլիր, իսթէր Օսմանլըլըգ տէնիլիր. մասատ իթմինտէ օլմայըպ իլա միւճամէլէսինտէ տիր. պիր Շարգ միլլէթի, պիր Շարգ պիրլիյի իհտաս, Թէքբիլի, Թանզիմի, իշթէ պու տուր Շարգտա Շարգ մէսէլէսինին Շարգտա մունհասըրըն հալլ իւ Թէսվիյէսինին մէտարը։

Իսլավ, Լաթին, վէ Ըսկլօ Սագսօն ճինսի, իւչիւ պիրտէն օ ճէսամէթտէ տուրտուգճա, եախօտ պիրի քէսինէ եախօտ քէնտի պիրինէ գալէպէ իթտիքճէ, Շարգտա միւթէմէքքին պէօյիւք վէ քիւչիւք միլլէթլէր, ասլա մէմուլ իթմէսին քի, պունլարըն մուվազէնէսինտէ պիր չէյ օլաճագլար. եախօտ պունլարա պիր նէվի Թապի օլմագտան պաշգա պիր գատէրլէրի օլաճագ. պունու նէ Թիւրք, նէ Արնաուտ, նէ Արապ, նէ Լազ, նէ Բում, նէ Եըրմէնի, նէ Եահուտի նէ տէ Սուրեանի, Քիլտանի, Մարօնի, Գըպտի. հասըլը պէօյպէօյ տուրտուգճա հիչ պիրի մէմուլ իթմէսին. լաքին պիրլէշտիքլէրի կիպի, հէպսի տէ մէմուլ իթսին. չիւնքի սէմէրէսինի տէ անը վահիտտէ ճիւմլէսի կէօրէճէքլէր։

Պիզլէր եօյլէ խիկեալ օլմազըզ քի. Շարգտա հիչ պիր միլլէթ քէնտի պաշընա տուրամաճա, Եւրոբանըն պու իւչ ճինսինին հիչ պիրինէ ղալէպէ իթմէյէճէք տիր, լաքին քէօթիւքէ Շարգ միլլէթլէրի պիր իթթիֆագա կէլտիրիլէր կիպի, այնը օնլար կիպի, պիր տէօրտիւնճիւ ճինս տախի քէնտիլէրի օլաճագը, վէ մուվազէնէյի Եւրոբա մահզա պու տէօրտիւնճիւ ճինսին մէվճուտիյէթինտէ օլաճագըը տախի աշքեար կէօրիւրիւզ։

Պէթթալէթլըղըմըզտան, Շարգ ահալիսինտէն հէմէն հիչ պիրի, պուգաղըյէ լէօքէտ իլէ վագըֆ օլամամըշ տըր, համթա պունուն մուղայիրի օլարագ, հէր պիրի քէնտի պաշընա քէսպը Թէֆէրրիւտ վէ Թէմէյեիւզ իթմէք սէվտասընտա տուշմիւշ տիւր, էվվէլտ պու հիւքիւմէթ պիրի օ պիրինէ ղալէպէ իտէպիլիր, լաքին ղէրը օլունան իւչ ճինս մուվազէնէսինտէ քէնտիսի տէ սայիմա մաղլուպ օլաճագ տըր։

Պու աղըր միւթալաալէր արասընտա, օգույանլարըմըզը պիր ազ տահա էյլէնտիրմէք իւզրէ շու մասալը տա նագլ իտէրիզ։

Եվէլտի գատար չահլին գուշու պիր [illegible] տօղուտուր մէշվէրէթ իտէրլէր քի, իշլէրինտէն պիրինին փարալանընլար վէ եէսինլէր, շիւնքի օն տօղուզումուզ տա սէմիզլէնիրիզ տէրլէր. պու Թասավուրու տէրագապ իճրա իտիւպ. իշլէրինտէն պիրինի բարալամալարը իլէ եէմէլէրի պիր օլուր, գարընլարը տօյար վէ պաշլարլար քէյֆլէնմէյէ. լաքին պիր ազ սօնրա եինէ իշթահլարը աչըլըրտա, օն սէքիզի խաթըրլարէ իտիւպ, պիրինի տախա բարալայըպ եէրլէր, վէ տահա էյի գարընլարը տօյար վէ տահա քէյֆլէնիրլէր, պէօլէ պէօյլէ պիրէր պիրէր պիր պիրլէրինի բարալայըպ եէրլէր, սէմիզլէնիրլէր վէ քէյֆլէնիրլէր, Թա իքի տանէ գալընճայատէք, օնլարըն տա պիրի օ պիրինի բարալայըպ վէ էքյիպ նիհայէթ օն տօղուզ չահլինի տախի պիր չահլին եէմիշ պիլմիշ օլուպ, վէ Թապիէթի իլէ ձիւմլէտէն գիւատէ սէմիզլէնիր վէ քէյֆլէնիր, լաքին չօգ սիւրմէզ պաշգա եէճէքէ պուլամադըղընտան, պաշլար Թապ իւ Թագէթտէն տիւշմէյէ վէ օլտուղու եէրտէն գըմըլտամամայա, ուզագտան պիր գարտաուշ իւէ չահլինին պու հալինի կէօրիւպ գաւթ. հէմէն իւղէրինէ տիւշմէսի իլէ պարալայըպ եէմէսի պիր օլուր։

Իշթէ պիր պիրինի եէյէրէք, մուվագգաթ պիր սէմիզլիք քէսպ իտէնլէրին նէթիճէսի պու տուր։

Խոճամը Նէճէճէ Հաֆըզ

Տէլէկրաֆ Խապէրլէրի.

Տօղուրուլտու Պիւս Բաբա հազրէթլէրինին կէլէճէք 1869 սէնէսի դեկտեմբերին 8 ինտէ Թէրթիպ իթտիյի, մէճլիսի ումումի, եիրմինճի մէճլիս տիր, վէ Ռօմատա ագտ օլունանլարըն ալթընճըսը։ Էն սօն Թըրանի, եախօտ Տրիէնթեան տէնիլէն մէճլիստէն, պու մէճլիսէ գատար 305 սէնէ արալըգ վար։

Իւք սէքիզ ումումի մէճլիսլէր, շու վէճհ իլէ վագի օլմուշ տուր: Նիկիատա, 325 սէնէսի, Գոսթանթէ 381, Քատըգէօյիւնտա, 451. Գոսթանթէ Թէքրար, 553. Իւչիւնճիւ տէֆա Թէքրար, 650. Նիկիատա Թէքրար, 787. Գոսթանթէ տէօրտիւնճիւ տէֆա, 869:

Բոմատա ագտ օլունան ումումի մէճլիսլէրտէն պիրինճիսի, պիրինճի Լաթրան մէճլիսի Թէսմիյէ օլունուր, պու մէճլիս, իքինճի Գալիքսթ Բաբանըն կիւնիւնտէ վէ 1123 սէնէսի ագտ օլունտու: Պու մէճլիս Գարոլ իմբէրաԹորլուղու իլէ Բոմա քիլիսէսի պէյնինտէ պիր միւտտէհէ հուսուլ իչիւն իտի, վէ փիսգոբոսլըգըն Թասաիքի հագգընտա տէրբէտար օլան ուզուն միւճատէլէլէրէ պիր նէԹիճէ վէրտի:"

Իքինճի Լաթրան մէճլիսի 1139տա իքինճի Իննովկէնտիոս Բաբա կիւնիւնտէ վագի օլտու, Լինավէր բէֆագիլիկլէնտէն քիլիսէյէ տուխուլ իտէն ույղունսուզլուգուն աէֆի իչիւն:

Իւչիւնճիւ Բոմա մէճլիսի 1179 սէնէսի վագի օլտու, Լաթրան քիլիսէսինտէ:

Տէօրտիւնճիւսիւ, տէօրտիւնճիւ Իննովկէնտիոսուն կիւնիւնտէ 1215տէ վագի օլտու:

Պուննարտան սօնրա կէլիր, Լիօնուն իլք մէճլիսի, քի 1245տէ տէօրտիւնճիւ Իննովկէնտիոսուն կիւնիւնտէ վագի օլտու:

Իքինճիսի, օնունճու Գրիգոր Բաբա կիւնիւնտէ 1274տէ:

1312տէ Վիէննատա

1414տէ Գոսթանչատա վագի օլտու:

Օն էէտինճի ումումի մէճլիս, Պալ մէմլէքէԹինտէ պաշլայըպ, Ֆէռարատա վէ Ֆիօրէնչատա խիԹամ պուլտու, 1431–1441:

Լաթրանըն պէշինճի մէճլիսի 1511տէ վագի օլտու, Իքինճի Յուլիոս Բաբանըն կիւնիւնտէ.

Նիհայէթ օն տօգուզունճուսու Թրանթօտա վագի օլտու 1543 սէնէսի քի Իւչիւնճիւ Պօղոս Բաբանըն կիւնիւնտէ պաշլայըպ, 1564 սէնէսի, տէօրտիւնճիւ Պիոս Բաբանըն կիւնիւնտէ խիԹամ պուլտու:

Նիհայէթ եիրմինճի Տիէգէրանըն մուգավէ քի պու սէնէ յունիօ 29ունտա տային օլունտու, Նասըլ քի մալումու տուր, վէ 1869 սէնէսի տէկտէմպէրինտէ վագի օլաճագ տըր:

Համազգեաց ընկերութիւնուն 1 տէկտէմպէրտէ Թէճէմմիւ իտէն ընտհանուր ժողովքունտա վէրիլէն գարարը գայիմի միւճաքէրէ 1869 յունվար 12 բազար կիւնիւնէ գատար հէր քիմսէ քի ընկերութիւնա տէվամ իԹմէք խոթէրլէր իսէ զիրատ պէյան օլունան մահալլէրտէ պիր գըրմա Թէզկիրէ իրատ խըլմալըտըրլր, եախօտ բազար կիւնլէրի սահաթ 8 տէն 10ա գատար ընկերութիւն մ. զովարանըմա Թէշրիֆլէ աշլըմըշ օլան տէֆԹէրէ իմզալէրի իլէ Թասաիք էթմէլէրի, վէ եախօտ 1869 յունվար 12 տէ Թէճէմմիւ իտէճէք ընդհանուր մէճլիսէ հազըր պուլունմալարը, չիւնքի պէյան օլունան Թարիխտէ հէր գաչ ազա պուլունուր իսէ եալընըզ օնլար ագտ Թանըրլաճագ տըր: Վէ օ կիւնքիւ մէճլիստէ հէր գաչ քիշի պուլունուր իսէ վէքիլէրի գարարը մուախիզըէն հիչ պիր քիմսէնէ Թէրաֆընտան պիր իԹիրազ մասմու վէրմէյէ հագգ ու սէլահիյէթլէրի օլմայաճագընտան իխբար նա խըլԹխար օլունտու:

1869 յունվար 12 տէ ագտ օլունաճագ ընդհանուր մէճլիսէ ընկերութիւնուն պիլանչօսու Թէստիգ օլունաճագը տախի պէյան օլունուր:

Համազգեաց ընկերութեան
Գործակատար

Թէզգիրէլէրի գապուլ խըլճաք մահալլէր

Պէյօղլու Լալէ սօգաղընտա Նօ 13 ընկերութիւնուն ժողովարանը, Գալաթա զինճիրլի խան Նօ 2 մաղազա.

Ալթըմէրմէր Պաշլը գաբու Մինասեան Միքէն աղանըն էճզախանէսի:

ԻԼԱՆԱԹ

Բանալի Հայ Գրաբարէն Քերականութեան
ՕԼԷՆՏՈՐՖԻ ՏՐՈՒԹԵԱՆ

Ըստ Գաղղիերէն հատորը Մ. Թերզեան Թովմասի ի լոյս ընծայած և ազգին առ իջն մեծ յարգ ու ընդունելութիւն գտած Օլէնտորֆի քերականութեան վերջին և ամենակարեւոր մասն է, զորնոր բազմաշնորհ հեղինակը կը նուիրէ նորոյ ազգայ:

Կը ծախուի գրավաճառ եղբարց և ուրիշ Հայ գրավաճառաց քով:

Բաշնումայը Թիճարէթ պիրինճի սէնէ, 1868–69 վէ սէնէյի գամէրիյէ 1285 միւճիսի, Բիֆայէլ Չիլվանի վէ ինշա օլունմուշ Չիլվաճի Սօրիօլօզ մարիֆէԹի իլէ.

Բանկօ Թուրքիւնէի

1868

Սաթըլըր Գալաթատա Գարանթինա սօգագընտա Նօ 3 մաղազատէ վէ ճիւմլէ քիԹաբճըլարտա:

Հիքեայէի տիլ — ֆէրլէնտան պինամի
չէհճան — եալան

ԱՍԻԹԱՆԷ

Թ. ՏԻՎԻԹՃԵԱՆ ԹԱԳՒՈՐԵԱՆՑԻՆՑԷ

1868

Սաթըլըր հէր Իրմէնի քիԹաբճըլարտա.

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԱՅԻԹԱԳ
Սէբքէրի Բորտւէ վէ Էբիլէի
Բէնէվէյէ Ձողէրլէր.

Գոսթանթէ Բէօբրիւ պաշընտա 7 վէ 8 նումէրօլար իլէ մուրագգամ մէզգիւր էբի տիւքքեան, վէ քէզալիք Պէյօղլունտա Գալատայի ճատտէ սինտէ տիւքէր պիր էճզախանէ 67 Նօ իլէ մուրագգամ քի պու տիւքքեանըն ետտի սէնէտէն պէրու, սինեօր Վինէնցօ Ջիաննինին Թահթը նէզարէԹինտէ օլարագ քիւշատ օլունմուշ տուր:

Հէրէք էճզալէրին խալիսլի, Թէմիզլի վէ Թազէլիյի, վէ հէրէք ֆիյաԹճա էհվէնիյէԹի, ամմէյէ մալում վէ ճիւմլէնին մէմնունիյէԹ վէ Թէշէքքիւրիւնէ մաձհար օլմուշ տուր:

Մէզգիւր տիւքքեանլարտա պուլունան էճզալէր վէ քիմյէվի Թապիր օլունան հապլէր եաբըլըրքէն, մաալիճէլէրին ճէմիսի, Ինգիլիզ էն միւԹէպէր ֆապրիգալարընտան ճէլպ օլունմուշ տուր, հէր ճինս Նօրմէն, Բօֆէր Մօլէր նամ պալըգ եաղը Մօլէր պալըգ եաղընըն էյի ճինսլէրի տախի պուլունուր: Քէզալիք Լըռօյի հապլարը հէր ճինս Մօլէր պալըգ եաղլարը իլէ, Լէօյիւ էսանսլարը, Ինգլիզ պուլունուր, տուզ, վէ պիր ճինս ճիլա գալայ քէֆէլիյէ լազըմ օլան Թիւրլիւ իլաճլար պուլունուր, Փորթօ վէ Մալագա շարապլարը, քէզալիք Պորտօնուն էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան հէր ճինս Փորթօ Մալագա, վէ Մատէր շարապլարընըն խալիսլէրի Ինկիլթէրրատա Հէննէսի Մարթէլ ֆապրիգալարընտան հէր նէվի քէօնեակլէրի, Մինթէ վէ Գիւրասօ լիքէօրլէրի վէ սայիրլէրի:

Լօնտրա, Փարիզ, Վիէննա վէ Մէնչէսթէր ֆապրիգալարընտան Բուռօֆ Պէրթի, հէր նէվի սապուն մուալլիմ, էսանսլար:

Մէզքիւր Թաքմիլէթ աշ մէսարիֆ իլէ, պուգ վէ աթամ ֆիրմագ իչիւն մաքինա, հէր սաաթ հազըր պուլունուր, հէքիմլէրէ հէր կիւնլիւք Թաշրա վէ Թագէ չէքէք աղըր գալէմլէրի, իւ մաալիճէլէրին ճէմիսի Թաշրա էլէ մասատէ հէր նէվի նէքլիյաթ, մէճլիսդէ պուլունան վէ մէլհէմլէր իլէ ճէֆէպլէր վէ ֆիլաթ պիրլէր ֆիյաԹլարը մալում օլուր:

Իչտէ իլանլարը պիր շէրէֆ մագամընտա օլուփ, Պրօֆէսէօր Ճիօվանի Լէօնարտինին տիւքքեանընտա տախի պուլունուր:

Իլ Ֆիլաճէ Ճէնէռալէ.

Իչտէ խիւլասա կէմլիլի Պարօն Լիպիկ նամ մէշհուր Թապիպին իճատը օլուպ, պիւտիւն ավրոպատա կէօտէրիլէն մագալէլէրինտէ պէյան օլունան պիր ճիւզ տէֆէ Թարըղ իլէ ճանէ մէմլէքէթլէրին պիլ ճիլահ սիլահ գաՀվէ պէյան օլունմուշ տուր. վէ պու պիր գուվվէթլի սուլԹանի պէյան օլունմուշ պիր մագամ օլմուշ տուր:

Պու խիւլասա ինսանա էն ֆայտալը օլան իլաճլարըն պիրի օլուպ, հէմէն հէր Թիւրլիւ խաստալըգլարտա մէթէս օլան Թէճրիպէլէրինտէ, հէր Թիւրլիւ խաստալըգլարտա վէ հէր Թիւրլիւ հէքիմլէր Թարաֆընտան Թէճրիպէ օլունմուշ, վէ հէր կիւն կէօրիւլէն Թէճրիպէ իլէ իսպաԹ օլունմուշ տուր:

Պու խիւլասա հէրէք էօզէլլիք վէ պու կուլ կիւճ էնտամ օլան իքի կիւնտէ պիլէ վէրմէք իչիւն Թէճրիպէ պիլէ իքի կիւն սօնրա էլ չէքմէմէք իչիւն չօգ էյի տիր:

Գօլայըմտագ Թէլթիպի մագալատաքի մէզկիւր Թաշրատա Թուրք Թաճիրլէրինէ, Պէշիքթաշ Մեարիֆէթ էճզախանէսինտէ պուլունուր:

Փէյն Պիւլ.

Եանի "պիրլանթա տէֆ լէքէ" Թապիր օլունան Ամէրիքալը տօքթօր Տէյվիսին մուխթէրէի պու տէֆա Գալաթատա Մինասեանըն Ամէրիքան մաղազասընտա աշըգտա չըգարըլմըշ սաթըլըգ տըր:

Իշպու մուալիճէ իչէրտէն խարիճէն օլունարագ սուլ պաթ օլան խասսէթ օլունան ճանարը վէ գուրշունը իլէ պարմագլար, գուրագլար իլէ Փիւնէթ, սանճը վէ պաղըրսագ իֆլիճ. Թէնին վէ իչէ պիր չօգ Թէճրիպէ չօգ գուլլանըլըր պիր. վէ սաիրի խասթալըգլարըն էն խաստա, չալըշագլար, ալտանմըշ, սըգըշագլար, պաշ ազրըսը իլէ ակրի պաշ ագրըսը վէ սաիրէլէր վէ հէր Թիւրլիւ ազրը Թապագ պիր իստիմալ սաիրէ. ճէֆայի չէքէնլէր իչիւն Թիւրլիւ պէյանէ եազըլը վէ սալըգ ավ Թարի վէ:

Գօլայըմտագ Թէլթիպի մագալատա վէրիլիր:

ԿԻՒԼԻՆԵԱ
ԵԱԽՕՏ
ՔԷՆՏԻ ԿԷՕՐԻՒՆՄԷՅԵՐԷՔ
ՀԷՐ ՔԷՍԻ ԿԷՕՐԷՆ ՊԻՐ ԳՐՋ
ՕԹՈՒԶ ՊԻՐ ԿԷՃԷՅԷ ԹԱԳՍԻՄ
ՕԼՈՆՄՈՒՇ
ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԱ
ԱՍԻԹԱՆԷ
ՎԷԶԻՐ ԽԱՆԸՆՏԱ ՆՈՄԷՐՕ 20
1868

ԿԱՐՕՑ ԿԱՄ
Ըմբիլէան ... , Պատրիարք
և Մայր

ԳՈՐԾԱԴՐԱՆԷՆ ՈՐ Ի ՄԱՆՉԱՅՄ

Համառօտ պատմութիւն կարոցի գիտելին եւ իրեն գործածութեան կերպը:

Յ. Մ. Վ. ՔԷՕԼԸՐԻ ՄԹԷՐԱՏՈՒՆԸ ԲԷՐԱ
ԼԻՆԱՐՏԻ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 13
Կոստանդնուպոլիս Տպագրութիւն
Ռուբէնի . Յ . Պէրպէրեան
1868

Մէրճանեան Մարգարեան դրան Բէրոլէենին 88 Նօ Համազգային տուքեանընտա ֆիյ 60 փարա

ՀԱՄԱՌՕՏ
ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ
Ըստ ... Ս. Մարկոս ...
Կիւրեղի
Ն Պօլի

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ
1868

Մէրճան չարշուսունտա Նօ 88 պարան Պէրոյէ Մարգարեանըն տուքեանընտա սաԹըլմագտատըր ֆիյ 100 բարա

ՕՐԱՑՈՅՑ
1869
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ
Հանդերձ ... [illegible]
յօրինեալ
ի Տէր ... [illegible]

ՃԱՒԻՐՆԷ 14 ՔԷԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ

	Ղուրուշ
Թույլան Արնաւուտ . . . . քիլէ	33–34
Խամիլ . . . . "	32–33
Բէօսսէնճէ . . . . "	25–28
Բումբէյ Պալչըգ սէրթ . . . . . . "	27–28
Աղօֆ գըրըղճա . . . . "	34–35
Իպրայիլ գըրմըզ . . . . "	27–30
Խամիլ . . . . "	33–34
Վարնա գըրմըզ . . . . "	24–25
Պուրկազ գըրմըզ . . . . "	24–27
Պալչըգ գըրմըզ . . . . "	24–27
Գօգօրօզ Գալաս . . . . . ազգօլըմա "	—
Արփա . . . . "	15–16
Մէփառութ 0000	—

ԷՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽՍԻԼՑԷ 14 ՔԷԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ

ՅԻՖԹԻՔ Էնգարէ	46 1/2 46
" Վան	. .
ԺԷՀՐԻ Գայսէրի	16 16 1/2
Էնգարէ	16 16 1/
ՊԱՄՈՒՔ Ատանա	9 9 10

ԱՃԷՄ Կուրտի Աստանա	8 30—
ԵԱՓՐԱԳ Անատօլու քիրլի	6 6 10
" " Էրզրումըն	—11 1/2 12
ԱՖԻՕՆ	300
ՄԱԶԸ սիյահ	11—11 1/2
ՔԻԹԻՐԱ Խարբութ	20—36
ՍԱԼԷՊ	16—16 1/2
ՔԷՉԻ ՏԻՖԻԿԻ Թիւյիւ	—12
ՊԱԼ ՄՈՄՈՒ լիրա 110	26—26 1/2

ԷՄԹԱԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ 14 ՔԷԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ

ՅԷԼԼԷ ՎԷ ԹՕԶ ՇԷՔԷՐԻ	Ղուրուշ
Ինկիլիզ բէյազ 6—10 լիպրա գանթար	
Օլանտա տէպրէլ 6-10 լիպրա . . . "	. . .
Անվէրսա 8 . . . . "	. . .
Ֆրանսըզ . . . . "	. . 280
Ինկիլիզ Թօզ . . . . "	. . .
Օլանտա էքսթրա . . . . "	. . 250
" պիրինճի . . . . "	246—
" իքինճի . . . . "	244—
" իւչիւնճիւ . . . . "	—
Ֆրանսըզ . . . . "	244—
ՏԷՄԻՐ Ինկիլիզ չէքիլմիշ տէօրթ	
Քէօշէ Նաւվալը . . . . "	58–62

" Եօրմա . . . . "	56–68
" Թէլ չէքիլմիշ իւէ . . . . . . "	100–110
" չէմպէր . . . . "	—
ԳԱԼԱՅ . . . . "	730—
ԳՈՒՐՇՈՒՆ Ինկիլիզ ֆրանսըզ . . . "	142–145
ՉԷԼԻՔ պիր ուֆըր 0 սանտըգ . . . "	190–200
ՍԱՉՄԱ Մարսիլիա չէքիլմիշ . . . . "	152–155
ՄՕՐ ՊԱՂԱՄ . . . . "	46–50
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ . . . . "	160–259
ՋԱՃԸ ԳԸՐԳԸՐԸՋ . . . . "	32–36
ՇԱՊ Ինկիլիզ . . . . "	65—
ԳԱՀՎԷ Գաբօ ֆինօ . . . . 0/0 "	900—
" Իքինճի . . . . "	840—
" Իւչիւնճիւ . . . . "	650—
ՉԻՎԻՏ Ինկիլիզ . . . . "	125–155
ԳԸՐՄԸԶ . . . . "	40–60
ՊԻՊԷՐ Լօնտրա Մարսիլիա . . . . "	5 3/4—
ՆԸՇԱՍՏԸՐ Ինկիլիզ . . . . "	6 3/4—
ԹԷՆԷՔԷ + նշան չիֆԹ սանտըգ . . .	275–280
ՌՕՄ Ամէրիգա . . . . 1 կըյյէ	8 1/2—9
" Ինկիլիզ	—8

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ
ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԸՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ
ԱՍԻԹԱՆԷ. Պէօյիւք Եէնի խանտա Թիւլպէնճեան Յովակիմ.
ԱՏԱՆԱ. Բալըմեան օղլու Յակոբ աղա.
ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐ. Կարապետեան Վարդան
ԵԿԻՆ. Թաշճեան Գրիգոր աղա.
ԷՆԳԱՐԷ. Սինեօր Ճիօվանի Լէօնարտի.
ՍՊԱՐԹԱ. Համի Գէորգեան Համի Ակրտիչ աղա.
ԷՏԻՐՆԷ. Յակոբեան Արթին աղա Կոպալ.
ԷՐԶՐՈՒՄ. Հովհաննէսեան Գրիգոր Էֆէնտի.
ԱՄԹԱՔԻԱ. Փիլոյեան Պետրոս աղա
ԹՐԱՊԻԶՈՆ. Սամուէլեան Պետրոս աղա.
ԻԶՄԻՐ. Թէմուրճեան Ս. Սուքիաս աղա.
ԻԶՆԻՄԻՏ. Գ. Տ. Թ. Գասպարեան.
ՀԱԼԷՊ. Ըսէօլեան Յովսէփ աղա
ՄԱՐԱՇ.
ՊԻԼԷՃԻՔ. Տէրտերեան օղլու Կէօրոռ աղա.
ՊՐՈՒՍԱ. Նալպանտեան Համբարձում աղա.
ՎԱՐՆԱ. Համի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա.
ՎԻԷՆՆԱ. Չերազ Միքէն աղա.
ՔԷՕԹԱՀԻԱ. Լիպրաղեան Անտոն աղա.

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼԻ ՂԱԶԷԹԷ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻՒԼՊԷՆՃԵԱՆ

ՊԱԼԸՔԹԱՑԸ ԷՐՄԷՆԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱՂԸ Ն
Յ. ՄՈՒՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱ...